Заклад вищої освіти
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»

ВІННИЦЬКИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Вінницького-соціально
економічного інституту
Університету «Україна»
_____Г.В.Давиденко
«29» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 2.17 Технічні засоби та правила переміщення
у терапії та реабілітації
(шифр і назва навчальної освітньої компоненти)

освітня програма Фізична терапія, ерготерапія
(назва освітньої програми)

освітнього рівня бакалавр
(назва освітнього рівня)

галузь знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 227 «Терапія та реабілітація»
(шифр і назва спеціальності(тей))

Спеціалізація(ї) 227.01 Фізична терапія
(назва спеціалізації)

Вид освітньої компоненти: обов'язкова
Обсяг, кредитів: 150/5
Форма підсумкового контролю: іспит

Вінниця – 2026 рік

Робоча програма освітньої компоненти «ОК 2.17 Технічні засоби та правила переміщення у терапії та реабілітації
(назва освітньої компоненти)
для здобувачів освіти за галуззю знань 22 Охорона здоров'я,
спеціальністю І7 «Терапія та реабілітація».

«27 » серпня 2026 року. 40 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)
Дністрянська Марія Владиславівна – старший викладач кафедри реабілітаційних технологій

Викладачі: (вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)
Дністрянська Марія Владиславівна – старший викладач кафедри реабілітаційних технологій

Робочу програму освітньої компоненти розглянуто і затверджено на засіданні кафедри реабілітаційних технологій
Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри реабілітаційних технологій
_____ (О.І.Башинська)
(підпис) (прізвище та ініціали)
«27» серпня 2026 року

Робочу програму освітньої компоненти погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми
Фізична терапіія, ерготерапія
(назва освітньої програми)
27.08. 2026 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
_____ (Н.П.Лєсніченко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Навчальний рік	20___/20___	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри				

Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу https://vo.uu.edu.ua/ за адресою: https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=9787.

(вказати адресу)

1. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

<table>
<tr><th rowspan="2">Найменування показників</th><th rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній/освітньо-професійний ступінь</th><th colspan="2">Характеристика освітньої компоненти</th></tr>
<tr><th>денна форма здобуття освіти</th><th>заочна форма здобуття освіти</th></tr>
<tr><td>Загальний обсяг кредитів – 5 кредитів ЄКТС</td><td>Галузь знань
22 Охорона здоров’я
(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">Вид компоненти
обов’язкова
(обов’язкова/вибіркова)</td></tr>
<tr><td>Загальний обсяг годин – 150 годин</td><td>Спеціальність
227 «Терапія та реабілітація»
(шифр і назва)</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="2">Спеціалізація
І7.01 Фізична терапія
(назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">Цикл підготовки
професійний
(загальний чи професійний)</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Індивідуальне науково-дослідне завдання
реферат
(назва)</td><td rowspan="3">Мова викладання, навчання та оцінювання:
українська
(назва)</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин для денної форми здобуття освіти:
аудиторних – 4
самостійної роботи – 6</td><td rowspan="10">Освітній/освітньо-професійний ступінь:
бакалавр</td><td>6-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>30 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Частка аудиторних занять становить:
для денної форми здобуття освіти – 40 %
для заочної форми здобуття освіти – ___%</td><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Курсова робота (проєкт): год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид семестрового контролю: іспит</td></tr>
</table>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Мета: формування у здобувачів освіти загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, системи професійних знань, методичних умінь, практичних навичок і комунікацій для відновлення здоров'я, працездатності та якості життя осіб після захворювань, травм і ушкоджень шляхом обґрунтованого застосування технічних засобів реабілітації, допоміжних засобів особистої рухомості, переміщення та підйому, а також безпечного супроводу пацієнта/клієнта.

Завдання:

- сформувати загальне уявлення про застосування технічних засобів у відновному лікуванні, фізичній терапії та ерготерапії;
- ознайомити з механічними, фізіологічними, магнітоелектричними, температурними та іншими видами впливу спеціальних апаратів і технічних пристроїв на організм людини;
- надати інформацію щодо показань і протипоказань до застосування технічних засобів у процесах відновного лікування та фізичної реабілітації;
- сформувати уявлення про класифікацію спеціальних апаратів і технічних пристроїв відповідно до їх терапевтичного впливу;
- сформувати вміння складати ефективні програми фізичної терапії із застосуванням технічних засобів відповідно до нозології та індивідуальних особливостей особи;
- сформувати вміння безпечного переміщення, підйому та супроводу пацієнтів/клієнтів із використанням допоміжних засобів;
- навчити оцінювати ефективність застосування спеціальних апаратів і технічних засобів та коригувати реабілітаційні програми.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

У результаті вивчення компоненти освітньої програми здобувач освіти повинен

знати:

1) визначення понять «технічний засіб реабілітації», «спеціальний пристрій», «допоміжний засіб особистої рухомості», «фізична терапія», «ерготерапія» та основні методичні принципи застосування технічних засобів;
2) класифікацію сучасних технічних засобів і спеціальних пристроїв, що використовуються у фізичній терапії та ерготерапії;
3) принципи підбору технічних засобів реабілітації з урахуванням характеру порушення функціонування, клінічного стану, функціональних можливостей, віку та середовища особи;
4) показання та протипоказання до використання технічних засобів і спеціальних пристроїв;
5) правила техніки безпеки при переміщенні, підйомі та супроводі пацієнтів/клієнтів; біомеханіку тіла фахівця;
6) основні експлуатаційні характеристики технічних засобів, протезів, ортезів, підйомників, роботизованих систем і механотерапевтичного обладнання;
7) нормативно-правову базу України щодо забезпечення технічними засобами реабілітації та організації реабілітаційної допомоги.

вміти:

1. аналізувати науково-методичну літературу та нормативно-правові акти з питань застосування технічних засобів у реабілітації;
2. складати індивідуальні, етапні та комплексні програми фізичної терапії / компоненти індивідуального реабілітаційного плану з використанням технічних засобів;
3. визначати доцільність, тривалість і безпечність застосування конкретних технічних засобів;
4. контролювати фізичний стан пацієнта/клієнта протягом процедур із застосуванням технічних засобів і коригувати програму;
5. здійснювати безпечне переміщення пацієнта з ліжка на візок, супровід сходами / пандусом, використання підйомників, ковзних дощок, ременів і слінгів;
6. навчати пацієнта/клієнта, родину та опікунів користуванню допоміжними засобами рухомості та самообслуговування;
7. документувати результати застосування технічних засобів відповідно до вимог професійної документації.

Компетентності які формує компонента:

ЗК: ЗК 02. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях; ЗК 03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; ЗК 07. Здатність до міжособистісної взаємодії; ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати

цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК: СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії; СК 04. Здатність виконувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії для збору якісних (спостереження, опитування) і кількісних (вимірювання та тестування) даних, пов'язаних з фізичним станом пацієнта/клієнта, його функціональними можливостями, активністю та участю; СК 05. Здатність, під супервізією фізичного терапевта, ефективно реалізовувати програму фізичної терапії відповідно до функціональних можливостей пацієнта/клієнта; СК 06. Здатність, за дорученням фізичного терапевта, здійснювати моніторинг реакцій і стану пацієнтів/клієнтів різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп, під час виконання призначених заходів/тестів, включно з документуванням, звітуванням про отримані результати; СК 08. Здатність ефективно спілкуватися, зокрема навчати пацієнта/клієнта, його родину й опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та обмежень життєдіяльності та популяризувати здоровий спосіб життя.

Очікувані результати навчання:

ПРН: РН 02. Вміти спілкуватися українською та іноземною мовою у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН 04. Вести професійну документацію.

РН 05. Використовувати прикладне програмне забезпечення; здійснювати комунікаційну взаємодію у соціальних мережах; здобувати, накопичувати, систематизувати фахову інформацію за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

РН 11. Застосовувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії; використовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі; оцінювати отриману інформацію.

РН 12. Реалізовувати індивідуальну програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії під супервізією фізичного терапевта, уміти здійснювати заходи

фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій та асоційованих з ними обмежень активності та участі.

РН 13. Провадити пацієнтоцентричну практичну діяльність за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових вимог та норм професійної етики.

РН 14. Провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність.

РН 15. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні засоби реабілітації.

РН 18. Оцінювати результати виконання заходів фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби модифіковувати поточну діяльність.

4. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

4.1. Анотація освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Поняття технічних засобів у реабілітації

Тема 1. Вступ до освітньої компоненти. Нормативно-правова база використання технічних засобів фізичної терапії. Загальні відомості про фізичну терапію. Історичний розвиток застосування технічних засобів. Визначення технічних засобів. Класифікація (апарати, тренажери, допоміжні засоби). Роль технічних засобів у реабілітації. Міжнародні та національні правові акти. Вимоги до використання технічних засобів. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», Порядок організації надання реабілітаційної допомоги.

Тема 2. Допоміжні засоби особистої рухомості, переміщення та підйому. Поняття допоміжних засобів рухомості, переміщення та підйому. Роль у фізичній терапії та повсякденному житті. Принципи підбору обладнання. Засоби опори під час ходьби (тростини, милиці, ходунки). Інвалідні візки (активні, пасивні, електричні, спортивні). Підйомники, ковзні дошки, ремені, слінги. Оцінка потреби пацієнта. Навчання пацієнта та опікунів.

Тема 3. Правила техніки безпеки при переміщенні та супроводі пацієнтів. Поняття про техніку безпеки. Запобігання травмам пацієнта та фахівця. Оцінка стану пацієнта (фізичні можливості, свідомість, біль). Оцінка середовища. Планування дій. Біомеханіка тіла фахівця. Переміщення з ліжка на візок, супровід сходами та пандусом, переміщення лежачих пацієнтів.

Тема 4. Багатофункціональні реабілітаційні комплекси. Технічні характеристики та правила безпеки. Поняття інтегрованих систем. Компоненти комплексу. Системи діагностики: сенсори руху, візуалізація, зворотний зв'язок. Тренажери для відновлення ходьби (бігові доріжки з розвантаженням ваги). Комплекси рівноваги та координації. Системи дрібної моторики. Правила безпечної експлуатації.

Тема 5. Протезні і спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю. Поняття протезних та спеціалізованих засобів. Значення для незалежності та якості життя. Протези нижніх і верхніх кінцівок. Ортези. Біонічні протези, 3D-друк. Особливості підбору та навчання користуванню.

Змістовий модуль 2. Застосування технічних засобів при різних порушеннях функціонування у реабілітації

Тема 6. Спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією для осіб, які мають порушення зору. Важливість незалежності та доступу до інформації. Традиційні засоби (біла тростина, тактильна плитка).

Сучасні технології: електронні орієнтаційні пристрої, ультразвук, GPS, «розумні» окуляри. Тактильні та аудіо-засоби. Скрінрідери, брайлівські дисплеї.

Тема 7. Спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією для осіб, які мають порушення слуху. Значення допоміжних засобів для інтеграції та комунікації. Слухові апарати: принцип роботи та класифікація. Кохлеарні імплантати та реабілітація після імплантації. Індукційні петлі, світлові та вібраційні сигнальні системи. Комунікатори.

Тема 8. Роботизовані системи у фізичній терапії та ерготерапії. Поняття роботизованих систем. Розвиток від простих механізмів до інтелектуальних систем. Переваги: точність, повторюваність, об’єктивна оцінка. Системи для нижніх кінцівок (відновлення ходьби після травм спинного мозку, інсульту). Системи для верхніх кінцівок. Екзоскелети. Застосування в ерготерапії.

Тема 9. Застосування технічних засобів у ерготерапії. Визначення технічних засобів ерготерапії. Класифікація від простих до високотехнологічних. Засоби підтримки рухомості, самообслуговування, комунікації, дозвілля та праці. Адаптація житлового простору («розумний дім»). Індивідуальний підхід та оцінка потреб.

Тема 10. Технічні засоби в механотерапії. Механотерапія як метод фізичної реабілітації. Принципи: індивідуалізація, систематичність, дозованість. Пристрої для нижніх і верхніх кінцівок, відновлення м’язової сили. Апарати пасивної розробки суглобів (CPM). Багатофункціональні комплекси. Системи з віртуальною реальністю та гейміфікацією.

Освітні компоненти, вивчення яких обов’язково передує цій дисципліні: Анатомія людини; Нормальна фізіологія; Біомеханіка; Основи фізичної терапії та ерготерапії.

Міжпредметні зв’язки: ергономіка, психологія спілкування, соціологія, економіка охорони здоров’я, клінічні дисципліни фізичної терапії, домедична допомога.

4.2. Структура освітньої компоненти

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми роботи та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1. Поняття технічних засобів у реабілітації															
Тема 1. Вступ. Нормативно-правова база використання технічних засобів фізичної терапії	15	3		3			9								АР: усне опитування або тестування СР: підготовка та захист усної доповіді ІР: підготовка усного виступу з відповідями на запитання
Тема 2. . Допоміжні засоби особистої рухомості, переміщення та підйому	15	3		3			9								АР: усне опитування або тестування СР: підготовка та захист усної доповіді ІР: підготовка усного виступу з відповідями на запитання
Тема 3. Правила техніки безпеки при переміщенні та супроводі пацієнтів	15	3		3			9								АР: усне опитування або тестування СР: підготовка та захист усної доповіді ІР: підготовка усного виступу з відповідями на запитання
Тема 4. Багатофункціональні реабілітаційні комплекси. Технічні	15	3		3			9								АР: усне опитування або тестування СР: підготовка та

характеристики та правила безпеки															захист усної доповіді ІР: підготовка усного виступу з відповідями на запитання
Тема 5. Протезні і спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю	15	3		3			9								АР: усне опитування або тестування СР: підготовка та захист усної доповіді ІР: підготовка усного виступу з відповідями на запитання
Разом за змістовим модулем 1	75	15		15			45								
Модуль 2. Застосування технічних засобів при різних порушеннях функціонування															
Тема 6. Спеціальні засоби для осіб із порушеннями зору	15	3		3			9								АР: усне опитування або тестування СР: підготовка та захист усної доповіді ІР: підготовка усного виступу з відповідями на запитання
Тема 7. Спеціальні засоби для осіб із порушеннями слуху	15	3		3			9								АР: усне опитування або тестування СР: підготовка та захист усної доповіді ІР: підготовка усного виступу з відповідями на запитання
Тема 8. Роботизовані системи у фізичній терапії, ерготерапії	15	3		3			9								АР: усне опитування або тестування СР: підготовка та захист усної доповіді ІР: підготовка усного виступу з відповідями на запитання

Тема 9. Застосування технічних засобів у ерготерапії	15	3		3			9								АР: усне опитування або тестування СР: підготовка та захист усної доповіді ІР: підготовка усного виступу з відповідями на запитання
Тема 10. Технічні засоби в механотерапії	15	3		3			9								АР: усне опитування або тестування СР: підготовка та захист усної доповіді ІР: підготовка усного виступу з відповідями на запитання
Разом за змістовим модулем 2	75	15		15			45								
Усього годин															
ІНДЗ				-	-		-				-	-	-		ІНДЗ
Усього годин	150	30		30			90								

Примітки. *1. Слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення. 2. АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання. 3. Можуть застосовуватися такі форми і методи контролю знань, як опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, реферат, співбесіда, огляд додаткової літератури, підготовка та проведення презентації, складання кросворду за основними термінами теми, контрольна робота, письмове тестування, експрес-тестування, комп'ютерне тестування тощо, а також наведені в розділі ІІ таблиці пункту 11.1.*

4.2.2. Навчально-методична картка освітньої компоненти

ОК 2.17 Технічні засоби та правила переміщення

у терапії та реабілітації

Разом: **150год**, лекції – 30 год, семінарські заняття – 30 год, індивідуальні заняття – __ __ год, самостійна робота – 90 год, підсумковий контроль – 2 год

Модулі	**Змістовий модуль 1**					**Змістовий модуль 2**				
Назва модуля	***Поняття технічних засобів у реабілітації***					***Застосування технічних засобів при різних порушеннях функціонування***				
Кількість балів за модуль	25 балів					25 балів				
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теми лекцій	*Вступ. Нормативно-правова база використання технічних засобів фізичної терапії*	*Допоміжні засоби особистої рухомості, переміщення та підйому*	*Правила техніки безпеки при переміщенні та супроводі пацієнтів*	*Багатофункціональні реабілітаційні комплекси. Технічні характеристики та правила безпеки*	*Протезні і спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю.*	*Спеціальні засоби для осіб із порушеннями зору*	*Спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією для осіб із порушеннями слуху*	*Роботизовані системи у фізичній терапії, ерготерапії*	*Застосування технічних засобів у ерготерапії*	*Технічні засоби в механотерапії*
Теми практичних занять	*Вступ. Норматив*	*Допоміжні*	*Правила техніки*	*Багатофункціон*	*Протезні і*	*Спеціальні засоби для*	*Спеціальні засоби для*	*Роботизовані системи*	*Застосування*	*Технічні засоби в*

	но-правова база використання технічних засобів фізичної терапії 5 балів	*засоби особистої рухомості, переміщення та підйому 5 балів*	*безпеки при переміщенні та супроводі пацієнтів 5 балів*	*альні реабілітаційні комплекси. Технічні характеристики та правила безпеки 5 балів*	*спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю. 5 балів*	*осіб із порушеннями зору 5 балів*	*орієнтування, спілкування та обміну інформацією для осіб із порушеннями слуху 5 балів*	*у фізичній терапії, ерготерапії 5 балів*	*технічних засобів у ерготерапії 5 балів*	*механотерапії 5 балів*
Самостійна робота										
ІНДЗ	10__ балів									
у т.ч. додаткові курси за тематикою освітньої компоненти (неформальна освіта)	10 балів (як альтернатива)									
Підсумковий контроль	Іспит (40 балів)									

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

4.3.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Нормативно-правова база використання технічних засобів фізичної терапії	3
2	Допоміжні засоби особистої рухомості, переміщення та підйому	3
3	Правила техніки безпеки при переміщенні та супроводі пацієнтів	3
4	Багатофункціональні реабілітаційні комплекси. Технічні характеристики та правила безпеки	3
5	Протезні і спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю	3
6	Спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією для осіб із порушеннями зору	3
7	Спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією для осіб із порушеннями слуху	3
8	Роботизовані системи у фізичній терапії, ерготерапії	3
9	Застосування технічних засобів у ерготерапії	3
10	Технічні засоби в механотерапії	3

4.3.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою	**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ECTS**

54 – 60 та більше	*відмінно*	**5**	**A**	*відмінно*
45 – 53	*добре*	**4**	**BC**	*добре*
36 – 44	*задовільно*	**3**	**DE**	*задовільно*
21 – 35	*незадовільно*	**2**	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*
1 – 20		**2**	**F**	*незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти*

4.3.5. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проєкт)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної освітньої компоненти. Завершується виконання здобувачем освіти ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом (**2 бали**);
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач освіти розробив самостійно (**3 бали**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**3 бали**);
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (**2 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (**3 бали**);
- ✓ дослідження різноманітних питань з тематики освітньої компоненти у

вигляді есе (**5 балів**);

- ✓ проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики освітньої компоненти (5 балів за один, 10 – за всі);
- ✓ дослідження з тематики освітньої компоненти у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **10 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Нормативно-правова база використання технічних засобів фізичної терапії в Україні.
2. Принципи класифікації та стандартизації допоміжних засобів реабілітації.
3. Роль фахівця з фізичної терапії / ерготерапії у підборі та адаптації технічних засобів.
4. Етичні аспекти застосування високотехнологічних засобів (роботи, екзоскелети).
5. Історичний огляд розвитку технічних засобів у реабілітації.
6. Інноваційні технології у розробці інвалідних візків (візки з активним керуванням).
7. Екзоскелети у реабілітації пацієнтів після травм спинного мозку.
8. Бігові доріжки з розвантаженням ваги тіла: принцип дії та ефективність.
9. Ортези нового покоління з використанням 3D-друку.
10. Протези нижніх кінцівок: порівняльний аналіз механічних та біонічних моделей.
11. Тифлотехнічні засоби для осіб із порушеннями зору: від білої тростини до GPS-навігаторів.
12. Сучасні слухові апарати та кохлеарні імплантати.
13. Асистивні технології для осіб із порушеннями мовлення (комунікатори).
14. Технічні засоби для самообслуговування у пацієнтів із ревматоїдним артритом.
15. Роботизовані системи у відновленні функції верхньої кінцівки після інсульту.
16. Технічні засоби для реабілітації дітей із дитячим церебральним паралічем.
17. Адаптація житлового простору за допомогою технічних засобів: «розумний дім».
18. Технічні засоби для спортивної реабілітації та адаптивного спорту.
19. Використання VR-технологій у фізичній терапії для пацієнтів із фантомним болем.
20. Аналіз ефективності тренажерів для відновлення ходи.
21. Крісла-підйомники та інші засоби для переміщення пацієнтів у домашніх умовах.
22. Сенсорні рукавички для відновлення моторики рук.
23. Технічні засоби для тренування балансу та координації.

24. Особливості технічного обслуговування та ремонту реабілітаційного обладнання.
25. Використання додатків для смартфонів як допоміжних засобів реабілітації.
26. Системи моніторингу активності пацієнтів у реабілітаційному центрі.
27. Порівняльний аналіз допоміжних засобів для ходьби (ходунки, милиці, тростини).
28. Дослідження впливу інтерактивних технічних засобів на мотивацію пацієнтів.
29. Протокол оцінки мотивації пацієнтів під час використання гейміфікованих реабілітаційних платформ.
30. Порівняльний аналіз ефективності інтерактивних та традиційних технічних засобів у реабілітації.

Додаткові курси в рамках ІНДЗ

1. Курси академії НСЗУ https://academy.nszu.gov.ua/
2. Курси Physiopedia https://members.physio-pedia.com/uk/ukraine-page-uk/

Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1 бали
2.	Складання плану реферату	1 бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	3 балів
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	1 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв’язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	1 бали
	Разом	**10 балів**

4.3.6. Теми самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Нормативно-правова база використання технічних засобів фізичної терапії	9
2	Допоміжні засоби особистої рухомості, переміщення та підйому	9
3	Правила техніки безпеки при переміщенні та супроводі пацієнтів	9
4	Багатофункціональні реабілітаційні комплекси. Технічні характеристики та правила безпеки	9
5	Протезні і спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю	9
6	Спеціальні засоби для осіб із порушеннями зору	9
7	Спеціальні засоби для осіб із порушеннями слуху	9
8	Роботизовані системи у фізичній терапії, ерготерапії	9
9	Застосування технічних засобів у ерготерапії	9
10	Технічні засоби в механотерапії	9

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ПОНЯТТЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ У РЕАБІЛІТАЦІЇ			
Тема 1. Вступ. Нормативно-правова база використання технічних засобів фізичної терапії (9 год)	Опитування / перевірка на практичному занятті		I
Тема 2. Допоміжні засоби особистої рухомості, переміщення та підйому (9 год)	Опитування / перевірка на практичному занятті		II
Тема 3. Правила техніки безпеки при переміщенні та супроводі пацієнтів (9 год)	Опитування / перевірка на практичному занятті		III
Тема 4. Багатофункціональні реабілітаційні комплекси. Технічні характеристики та правила безпеки (9 год)	Опитування / перевірка на практичному занятті		IV
Тема 5. Протезні і спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю (9 год)	Опитування / перевірка на практичному занятті		V
Всього: 45 год	*Всього: 0 балів*		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ.			

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПРИ РІЗНИХ ПОРУШЕННЯХ ФУНКЦІОНУВАННЯ			
Тема 6. Спеціальні засоби для осіб із порушеннями зору (9 год)	Опитування / перевірка на практичному занятті		IX
Тема 7. Спеціальні засоби для осіб із порушеннями слуху (4 год)	Опитування / перевірка на практичному занятті		X
Тема 8. Роботизовані системи у фізичній терапії, ерготерапії (9 год)	Опитування / перевірка на практичному занятті		XI
Тема 9. Застосування технічних засобів у ерготерапії (9 год)	Опитування / перевірка на практичному занятті		XII
Тема 10. Технічні засоби в механотерапії (9 год)	Опитування / перевірка на практичному занятті		XIII
Всього: 45 год	*Всього: 0 балів*		
Разом: 90 год	***Разом: бали враховано у практичні***		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні:* лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні:* вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

_____
_____
_____
_____
_____
_____

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод «вибуху», метод природних наслідків і трудовий метод.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовується для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

- Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).
- Методика викладання навчальної освітньої компоненти — вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти

з порушеннями слуху

Для здобувачів освіти з порушеннями слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має порушення слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення освітньої компоненти проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з порушеннями слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовляння.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

Здобувачі освіти з порушеннями опорно-рухового апарату, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з порушеннями опорно-рухового апарату навчатися без необхідності фізичного перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп’ютером через рухи очей чи голови).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Освітній компонент оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з двох модулів.

(прописом)

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп’ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із освітньої компоненти, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу освіти без повторного навчання за програмою відповідної освітньої компоненти.

Загальна оцінка з освітньої компоненти: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		**Оцінка за національною шкалою**		**Оцінка за шкалою ECTS**	
		екзамен	**залік**		
90 – 100	*відмінно*	**5**	*зараховано*	**A**	*відмінно*
82 – 89	*добре*	**4**		**B**	*добре (дуже добре)*
75 – 81	*добре*	**4**		**C**	*добре*
64 – 74	*задовільно*	**3**		**D**	*задовільно*
60 – 63	*задовільно*	**3**		**E**	*задовільно (достатньо)*
35 – 59	*незадовільно*	**2**	*не зараховано*	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*
1 – 34	*незадовільно*	**2**		**F**	*незадовільно з обов'язковим повторним*

					вивченням освітньої компоненти

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль n	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
І. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	-	-					
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	-	-					
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	5	**5**	**25**	**5**	**25**		
1.4. Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-						
1.5. Виконання завдань для самостійної роботи	-						
1.6. Виконання модульної роботи	-						
1.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	10			**1**	**10**		
Разом		-	**25**	-	**25**	-	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 60							
ІІ. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	-						
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	-						
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	-						
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10						
2.5. Участь у науковій студентській конференції	-						
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	-						
Разом		-		-		-	
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Визначення понять «реабілітаційні технічні засоби», «медичні вироби» та їх класифікація.
2. Законодавча база, що регулює використання технічних засобів у реабілітації в Україні.
3. Огляд міжнародних стандартів (ISO, CE) для реабілітаційного обладнання.
4. Принципи індивідуального підбору та адаптації технічних засобів.
5. Вимоги до безпеки та якості реабілітаційного обладнання.
6. Класифікація інвалідних візків: активні, пасивні, спортивні, електричні.
7. Правила підбору інвалідного візка за розміром та потребами пацієнта.
8. Технічні характеристики та переваги електричних інвалідних візків.
9. Особливості використання ходунків та їх різновиди (на колесах, крокуючі).
10. Типи милиць та тростин, правила їх підбору.
11. Роль та види ортезів, їх застосування у фізичній терапії.
12. Основні функції та види протезів (нижніх та верхніх кінцівок).
13. Біомеханіка ходи та її порушення, оцінка за допомогою допоміжних засобів.
14. Нові технології у протезуванні: біонічні протези, 3D-друк.
15. Технічні засоби для тренування ходи (тренажери, системи з розвантаженням ваги).
16. Основні принципи біомеханіки тіла фахівця при переміщенні пацієнта.
17. Правила підняття та переміщення пацієнта з ліжка на візок.
18. Особливості супроводу пацієнтів сходами.
19. Використання допоміжних ременів, слінгів та ковзних дощок.
20. Попередження травматизму у пацієнтів та фахівців.
21. Правила транспортування пацієнтів.
22. Методи переміщення лежачих пацієнтів у ліжку.
23. Різновиди підйомників: стаціонарні, мобільні, стельові.
24. Технічні характеристики та правила безпеки при роботі з підйомниками.
25. Крісла-підйомники для сходів та їх функціональні можливості.
26. Вертикалізатори: типи та показання до застосування.
27. Ліжка з функцією регулювання положення, їх роль у профілактиці пролежнів.
28. Механічні та електричні підйомники для ванних кімнат.
29. Загальні принципи застосування технічних засобів в ерготерапії.
30. Технічні засоби для самообслуговування (адаптований посуд, захвати).
31. Допоміжні засоби для приготування їжі та побутових справ.
32. Пристосування для одягання та взування.
33. Спеціалізовані меблі та їх роль в адаптації середовища.
34. Засоби для покращення дрібної моторики.
35. Роботизовані системи в ерготерапії.
36. Тифлотехнічні засоби: біла тростина, тактильна плитка, тактильні таблички.

37. Електронні асистенти для орієнтування (GPS-навігатори).
38. Принципи роботи брайлівського дисплея та клавіатури.
39. Програмне забезпечення для читання з екрана (скрінрідери).
40. Комунікаційні засоби для незрячих.
41. Сучасні слухові апарати: типи, принцип дії та підбір.
42. Кохлеарні імплантати: показання, функціонал, відмінності.
43. Індукційні петлі та їх застосування в громадських місцях.
44. Сигнальні системи для осіб із порушеннями слуху (світлові, вібраційні).
45. Принципи роботи робототехнічних систем у реабілітації.
46. Екзоскелети для реабілітації після інсульту.
47. Класифікація тренажерів для механотерапії.
48. Тренажери для відновлення суглобів: артромотори, апарати CPM.
49. Велотренажери та бігові доріжки в реабілітації.
50. Особливості тренажерів для тренування балансу.
51. Які основні принципи біомеханіки тіла фахівця необхідно враховувати при переміщенні пацієнта, щоб запобігти травмам?
52. Опишіть послідовність дій для безпечного переміщення пацієнта з ліжка на інвалідний візок.
53. Назвіть допоміжні засоби для підйому та переміщення пацієнтів і поясніть, коли та як їх застосовують.
54. Які правила техніки безпеки потрібно дотримуватись при супроводі пацієнта по сходах або пандусу?
55. Охарактеризуйте основні типи підйомників та вкажіть запобіжні заходи перед їх використанням.
56. Як правильно оцінити рівень мобільності пацієнта перед початком його переміщення?
57. Опишіть техніку «копіювання» рухів пацієнта та її важливість у процесі переміщення.
58. Які особливості має переміщення пацієнтів із порушеннями опорно-рухового апарату, наприклад після інсульту?
59. Назвіть основні правила використання ковзних дощок та допоміжних ременів.
60. Які заходи необхідно вжити, щоб запобігти падінню пацієнта під час переміщення або ходьби?

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ НА ЕКЗАМЕНІ

Поточне тестування та самостійна робота											**Разом**	**Підсумковий тест (екзамен)**	**Сума**
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	ІНДЗ			

5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	не більше 60	не більше 40	не більше 100

Т1, Т2 ... Т10 – теми змістових модулів.

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ
(за формою)

Форма

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Вінницький соціально-економічний інститут
КАФЕДРА реабілітаційних технологій

Освітній/освітньо-професійний ступінь: бакалавр
Усі спеціальності/спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»
Семестр: осінній/весняний *(підкреслити)*
Освітній компонент: ОК 2.17 Технічні засоби та правила переміщення у терапії та реабілітації

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Законодавча база, що регулює використання технічних засобів у реабілітації в Україні.
2. Роботизовані системи в ерготерапії.
3. Опишіть послідовність дій для безпечного переміщення пацієнта з ліжка на інвалідний візок.

Затверджено на засіданні кафедри реабілітаційних технологій
Протокол №1 від «27» серпня 2026 року.
Завідувач кафедри _____ О.І.Башинська
(підпис) (ПІБ)
Екзаменатор _____ старший викладач М.В.Дністрянська
(підпис) (посада, ПІБ)

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	*відмінно*	**5**	**A**	*відмінно*
30 – 35	*добре*	**4**	**BC**	*добре*
24 – 29	*задовільно*	**3**	**DE**	*задовільно*
14 – 23	*незадовільно*	**2**	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*

1 – 13		**2**	**F**	*незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти*

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-методичний комплекс освітньої компоненти на платформі Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle за адресою: https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=9787.
2. Опорні конспекти лекцій та мультимедійні презентації, розроблені з використанням графічного редактора Canva.
3. Банк тестових завдань та форм для поточного контролю знань.
4. Методичні розробки до практичних занять (алгоритми безпечного переміщення пацієнта).
5. Ілюстративні матеріали, фото- та відеодемонстрації технічних засобів.

Вказати, наприклад, опорний конспект лекцій; конспект; підручник; навчальний посібник; методичні вказівки; орієнтовну тематику реферативних досліджень, творчих робіт, повідомлень; нормативні документи; ілюстративні матеріали; збірки тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти; запитання і завдання до заліку; завдання для проведення комплексної контрольної роботи (ККР) тощо.

8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю

Перелік аудіо- і відеоматеріалів згідно з бібліографічним описом документів відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

1.Відеодемонстрації алгоритмів безпечного переміщення, страхування та позиціонування пацієнта (з дублюванням субтитрами для осіб з порушеннями слуху).

2.Відеокейси застосування Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) у клінічній практиці.

3.Електронні конспекти та текстові матеріали, адаптовані для читання з екрану (програми JAWS, NVDA) для осіб з порушеннями зору.

Для гуманітарних спеціальностей

Наприклад:

1. Приліпко І.Л. Культурно-історичний контекст сучасного літературного процесу : відеолекція [Електрон. ресурс] / І. Л. Приліпко. К. : Університет «Україна», 2010. 1 CD.

Для інженерних спеціальностей

Наприклад:
При проведенні лекцій та лабораторних робіт використовуються:
- комп'ютерні програми для моделювання роботи радіоелектронної апаратури (вказати програми);
- лабораторні стенди і макети (вказати назви стендів).

Мультимедійні матеріали

Опис згідно бібліографічним описом документів відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для здобувачів освіти із порушеннями слуху та опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із порушеннями зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

8.2. Глосарій
(термінологічний словник)

Реабілітація – комплекс заходів (медичних, психологічних, фізичних, професійних), спрямованих на відновлення втрачених функцій організму та соціальну адаптацію.

Технічні засоби реабілітації – пристрої, апарати, інструменти або обладнання, розроблені для компенсації порушених функцій, поліпшення мобільності, самообслуговування та якості життя особи з інвалідністю чи тимчасовим обмеженням функціонування.

Фізична терапія – вид реабілітації, що використовує фізичні вправи, масаж, рухові втручання та апаратні методи для відновлення рухових функцій.

Ерготерапія – реабілітаційна спеціальність, що допомагає особам адаптуватися до повсякденного життя, відновлюючи навички самообслуговування, продуктивної діяльності та дозвілля.

Ортез – зовнішній медичний пристрій, що підтримує, фіксує, стабілізує або коригує функцію частини тіла.

Протез – штучний пристрій, що замінює відсутню частину тіла.

Екзоскелет – зовнішній роботизований каркас, який допомагає особі рухатися, підсилюючи власні м’язи або замінюючи втрачену функцію.

Асистивні технології – спектр технологій від простих пристроїв до складних комп’ютерних систем, що допомагають особам з інвалідністю у повсякденній діяльності.

Тифлотехніка – сукупність технічних засобів для незрячих та слабозорих осіб.

Слуховий апарат – електронний пристрій, що підсилює звук для осіб із порушеннями слуху.

Кохлеарний імплантат – хірургічно імплантований пристрій, що допомагає особам із важкою втратою слуху сприймати звуки.

Механотерапія – використання механічних пристроїв для відновлення рухливості суглобів та сили м’язів.

Біофідбек – метод, що дозволяє особі бачити або чути сигнали свого тіла, щоб навчитися свідомо ними керувати.

Вертикалізатор – пристрій, що дозволяє пацієнту приймати вертикальне положення.

Крісло-підйомник – пристрій для підйому та переміщення пацієнтів, що забезпечує безпеку пацієнта і персоналу.

Інвалідний візок – засіб пересування для осіб, які не можуть ходити самостійно (ручні, електричні, спортивні тощо).

Адаптивні меблі – меблі, розроблені для потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Роботизована терапія – використання роботів для виконання повторюваних рухів з метою відновлення нервово-м’язових функцій.

VR у реабілітації – використання імерсивних симуляцій для тренування рухових і когнітивних навичок.

Апарати CPM – пристрої постійної пасивної розробки суглоба для запобігання контрактурам.

Індивідуальний підбір – оцінка фізичного стану, потреб і середовища особи для вибору найбільш відповідного технічного засобу.

Телереабілітація – надання реабілітаційних послуг дистанційно за допомогою ІКТ.

Системи ECU – технології управління навколишнім середовищем для осіб із важкими порушеннями.

Комунікатори – технічні засоби для полегшення спілкування осіб із порушеннями мовлення.

8.3. Рекомендована література

Список рекомендованої літератури (опис згідно з бібліографічним описом документів відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»).

Основна

1. Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» (ВВР, 1991, № 21, ст. 252) зі змінами.

2. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» (ВВР, 2021, № 8, ст. 59).

3. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» зі змінами.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2021 № 1268 «Порядок організації надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я».

5. Попадюха Ю. А. Сучасні технічні та ортопедичні засоби у реабілітації, фізичній терапії, ерготерапії : підручник : у 2 т. Т. 1. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 563 с.

6. Попадюха Ю. А. Сучасні технічні та ортопедичні засоби у реабілітації, фізичній терапії, ерготерапії : підручник : у 2 т. Т. 2. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 673 с.

7. Попадюха Ю. А. Сучасні комплекси, системи та пристрої у реабілітаційних технологіях : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 656 с.

8. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії : навч. посіб. / Н. А. Добровольська та ін. Київ : Гельветика, 2020. 368 с.

9. Швесткова О., Свєцена К. та кол. Ерготерапія : підручник. Київ : Чеський центр у Києві, 2019. 280 с.

10. Вакуленко Л. О., Клапчук В. В., Вакуленко Д. В. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник. Тернопіль : ТДМУ, 2019. 372 с.

11. Національний класифікатор НК 030:2022 «Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я».

12. Національний класифікатор НК 026:2021 «Класифікатор медичних інтервенцій».

Допоміжна

1. Шевчук В. І., Бєляєва Н. М., Яворовенко О. Б., Куриленко І. В. Модель організації медико-соціальної реабілітації учасників АТО з інвалідністю : метод. рек. Вінниця : ФОП Рогальська І. О., 2018. 32 с.

2. Шевчук В. І., Бєляєва Н. М., Яворовенко О. Б., Куриленко І. В. Потреби осіб з інвалідністю – учасників антитерористичної операції в заходах медико-соціальної реабілітації : посібник. Вінниця : ФОП Рогальська І. О., 2018. 212 с.

3. Берлінець І. А. Зарубіжний досвід в області медичної реабілітації: перспективи використання в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2019.

4. Мойса Б. Реабілітація жертв конфлікту / за ред. О. Павліченка, О. Мартиненка. Київ : УГСПЛ, 2018. 64 с.

5. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти : наказ МОН України від 29.10.2024 № 1541.

Статті викладача та здобувачів освіти

1. ДНІСТРЯНСЬКА, Марія Владиславівна; ГАЛАКТІОНОВА, Інна Василівна. ОПТИМІЗАЦІЯ ЛОГІСТИЧНИХ ТА КЛІНІЧНИХ АСПЕКТІВ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО МАРШРУТУ ПЕРЕДЧАСНО НАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ. Intermedical journal, 2026, 1: 84-87. https://doi.org/10.32782/2786-7684/2026-1-14

2. Dnistrianska, M., & Kuts, P. (2025). THE INFLUENCE OF CONTACT WITH ANIMALS (ANIMAL-ASSISTED THERAPY) IN A NATURAL ENVIRONMENT ON THE SOCIO-EMOTIONAL DEVELOPMENT OF CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDERS (ASD). Personality and Environmental Issues, 4(3), 16-21. https://doi.org/10.31652/2786-6033-2025-4(3)-16-21

3. Dnistriańska M., Dnistriański B. Cechy zastosowania fizjoterapii wrodzonego kręczu szyi // Wiadomości Lekarskie. – 2024. – Vol. 77, No. 8 (supl. 1). – P. 50 doi: 10.36740/WLek20240825

4. Lototska O., Dnistryanska M. Headache as the leading syndrome of intoxication due to environmental pollution. Ways to solve the problem // Pain Medicine (PMJUA). – 2024. – Vol. 8, No. 3-4. – P. 20–26. DOI:h ttps://doi.org/10.31636/pmjua.v8i3-4.3

5. Сучасні тенденції поводження з твердими побутовими відходами в Україні та світі / О. В. Лотоцька, М. В. Дністрянська, Г. А. Крицька [та ін.] // Вісник

соціальної гігієни та організації охорони здоров’я України. – 2023. – № 2. – С. 5–11. – DOI: 10.11603/1681-2786.2023.2.14028
6. Назарук В. Л., Дністрянська М. В. Танцювально-рухова терапія як засіб фізичної терапії // Медсестринство. – 2023. – № 1. – С. 27–31. – DOI: 10.11603/2411-1597.2023.1.13879

Перелік періодичних видань

Найменування фахового періодичного видання	Роки надходження
Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія	2022-2026
Фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології	2022-2026
Реабілітаційні та фізкультурно-рекреаційні аспекти розвитку людини (Rehabilitation & Recreation)	2022-2026

8.4. Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. Верховна Рада України (база законодавства у сфері охорони здоров'я та реабілітації). URL: https://zakon.rada.gov.ua/

2. Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ). Офіційний вебсайт. URL: https://moz.gov.ua/

3. Національна служба здоров’я України (НСЗУ). Офіційний вебсайт. URL: https://nszu.gov.ua/

4. Академія НСЗУ (платформа електронного навчання для медичних та реабілітаційних фахівців). URL: https://academy.nszu.gov.ua/

8.5. Сертифікаційні програми (електронні курси)

1. World Physiotherapy. URL: https://world.physio/
2. RESNA – Rehabilitation Engineering and Assistive Technology Society of North America. URL: https://www.resna.org/
3. Академія НСЗУ. URL: https://academy.nszu.gov.ua/ «Безпека пацієнтів та працівників охорони здоров’я» (Платформа: Центр громадського здоров'я МОЗ України).

8.6. Фахові періодичні видання України з освітньої компоненти

1. Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини.
2. Вісник медичних і біологічних досліджень. URL: https://bmbr.com.ua/
3. Art of Medicine / Український журнал медицини, біології та спорту (розділи з фізичної терапії).

8.7. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування освітньої компоненти

Програмне забезпечення	Призначення	Умови використання (вільний доступ в Інтернеті, згідно договору, придбані ліцензії тощо)
Система дистанційного навчання Moodle	*Забезпечення доступу до навчально-методичних комплексів, здача індивідуальних завдань, комунікація між викладачем та здобувачами освіти*	*Вільний доступ за інституційним акаунтом на платформі Університету «Україна»*
Медична інформаційна система (MIC) Doctor Eleks	*Ознайомлення з принципами ведення електронної медичної документації, фіксація результатів обстежень та ведення реабілітаційних щоденників*	*Згідно з договором / за ліцензією на клінічній базі практики*

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Форми занять	**Наявне матеріально-технічне забезпечення**	**Необхідне[1] матеріально-технічне забезпечення**
Лекція	власний або кафедральний ноутбук	проєктор, інтерактивна дошка, фломастери до неї, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття		Спеціалізовані приміщення № 207, №208

[1] Потрібно вказати особливе матеріально-технічне забезпечення освітньої компоненти, яке потрібне для проведення занять (ТЗН, спеціальний кабінет і т.п.)